

JA' TI SCARTA TI SANTIAGOE TI LAJ STS'IBAE

Hech lic sc'opon ti quermanotique
ti buc no'ox puquemique

1 Ho'on Santiagoun, ho'on
yabatun ti Diose xchi'uc
ti Cajvaltíc Jesucristoe.
Chajc'oponoxuc ti carta, ho'oxuc
ti co'ol jch'unobjetic sc'op ti
Cajvaltíque. Ho'oxuc ti buc no'ox
oyoxuque, chajc'oponoxuc acotolic.

Ja' sc'opilal chayac'boxuc sp'ijil
avo'ntonic ti Diose, xchi

²Quermanotac, c'usuc no'ox vocol
chtal ti atojolique, nichimuc me
avo'ntonic yu'un. ³Yu'un chana'ic
ti jujunoxuque, mi icuch avu'unic
ti vocole ti sventa ti oy xch'unobjel
avo'ntonique, hech más ch-an yip
avo'ntonic. ⁴Hech yu'un ts'ico
me ti vocole, hech ch-an lec yip
ti avo'ntonique, hech scotol xu'
avu'unic. Mi hech avo'ntonique,
mu'yuc c'usi sc'an to avu'unic.

⁵Mi mu xana'ic c'usi lec
chapasique, c'ambo ti Diose, hech
chayac'boxuc ana'ic. Yu'un ti Diose
yutsil yo'nton chijyac'bucutic
jcotoltic ti c'utic chtun cu'untique.
Mu sna' chp'ajvan ti Diose. ⁶C'alal
chac'ambeic ti Diose, ch'unic ti

chayac'boxuque. Mi jutuc mu
me xlo'laj avo'ntonic. Yu'un mi
chlo'laj ti co'ntontique, c'uc no'ox
ti jch'untic. Hech chaj c'u che'el
ho' c'alal chnicat yu'un ti iq'ue,
buc no'ox chlicat yu'un ti iq'ue.

⁷Mi hech ti co'ntontique, mu me
jcyutic ti oy c'usi chijyac'bucutic
ti Cajvaltíque. ⁸Yu'un mi mu
junuc co'ntontic ti jch'untic ti
chiscoltaucutic ti Cajvaltíque, hech
mu baq'uinticuc chtojob cu'untic ti
c'usi lec ti pasele.

⁹Mi me'onoxuc, quermano, nichimuc
me avo'ntonic yu'un laj xa spasoxuc
ti muc' ti Diose. ¹⁰Mi jc'ulejoxuc,
quermano, nichimuc me avo'ntonic
yu'un laj xa sbic'tajesoxuc ti Diose.
Yu'un ti much'u jc'uleje j'oc' no'ox li'
ti balumile xchi'uc ti sc'ulejale hech
chaj c'u che'el ti jobele ti j'oc' no'ox
oy xniche. ¹¹C'alal che'uxub ti c'ac'ale,
chq'uixnaj ti iq'ue, chtaquij ti jobele.
Chlilej ti lum ti xniche. Hech chljaj ti
st'ujumale. Ja' no'ox hech uc ti jc'uleje,
c'alal yac'oj sba c'utic tsa'ílan, chcham.

Ja' sc'opilal mu me xchibaj
avo'ntonic mi chtal vocol, xchi

¹²Nichim no'ox co'ntontic mi
icuch cu'untic ti vocole. Yu'un mi

mu xchibaj ti co'ntontique, mi icuch cu'untic scotol, hech chquich'tic jmotontic, ja' ti jcuxlejaltic sbatel osile. Yu'un hech yaloj ti Diose: "Chcac'be xcuxlejal sbatel osil scotol ti much'utic c'uxun ti yo'ntonique", xchi. ¹³Hech yu'un mi chijisujat ti mulil scoj ti vocole, mu me xcaltic: "Dios ti chisujune", mu me xijchi. Yu'un ti Diose mu xu' sujat ti mulil, hech yu'un mu sna' sujvan ti mulil. ¹⁴Ti ho'ucutique scoj sbic'tal co'ntontic ti hech chijlaj ti sujel ti mulile. Jtuctic ti chbic'taj co'ntontic yu'un ti mulile, hech chislo'laucutic ti co'ntontique. ¹⁵Mi chcac'tic stsac yip ti sbic'tal ti co'ntontique, hech ti jsa'tic jmultic. Mi laj stsac yip ti mulile, hech ch'ayel chijbat yu'un.

¹⁶Quermanotac, ti ep c'uxoxuc ti co'ntone, mu me xalajic ti lo'lael. ¹⁷Scotol ti c'usi lec chquich'tique xchi'uc scotol ti chijlecubtasat yu'une, ja' chijyac'buclutic yal tal ti Jtotic Diose ti te oy ti vinajele. Ja' ti laj spas ti c'oq'uetique ti te oy ti vinajele. Ti c'oq'uetique ja' chjel ti squevale. Xu' chmacat ti squevale. Mu hechuc ti Jtotic Diose. Ti stuque mu xjel ti yo'ntone, hech yu'un mu sna' c'usi chopol chac' tal. ¹⁸Yu'un hech laj sc'an ti Diose, hech yu'un primero laj xa jch'umbetic ti sc'ope ti ja' melele, hech yu'un sba yol snich'onucutic nijc'ot. Ti ho'ucutique yu'un sba yol snich'onucutic, ibu c'amba chopoluc ba yilucutic!

**Ja' sc'opilal ti mi melel ti
jch'unobetic sc'op ti Diose, lec
scotol ti c'utic ti jpastique**

¹⁹Hech yu'un, quermanotac, ti ep c'uxoxuc ti co'ntone, a'ibo me sc'op

ti much'u chasc'oponote. Mu me ti orauc no'ox chac'opoj atuc. Mu me ti orauc no'ox cha'ilin. ²⁰Mu me jcuytic ti ihu' xa cu'untic laj jpastic c'usi tsc'an ti Diose mi nij'iline. ²¹Hech yu'un ac'o comuc avu'unic scotol ti c'utic chisbolibtasucutique xchi'uc scotol ti c'utic chopole ti tspasic ti crixchanoetique ti chavilique. Yu'un laj xa sts'un ti avo'ntonic ti sc'op ti Diose, hech yu'un ja' sc'an ti biq'uit chavac' abaic, ti chach'umbeic ti sc'ope. Yu'un ti sventa ti sc'op ti Diose chijcolucutic.

²²Ch'umbeic spasel ti c'utic yaloj ti Diose. Yu'un mu tauc yutsil mi ja' no'ox chca'ibetic ti sc'op ti Diose. Yu'un mi hech ti jpastique, ti jlo'la jbatic. ²³C'alal chca'ibetic ti sc'op ti Diose, mi mu jch'untique, yu'un mu jch'untic ti oy jmultique. Ja' hech chaj c'u che'el laj jq'uelc'ic jsatic ti espejo. ²⁴Mi laj jq'uelc'ic, chijbat. Ti ora chch'ay ti co'ntontic ti oy oboc ti jsatic. ²⁵Lec ti smantal ti Diose. Ja' chijyac'ucutic ti libre. Yu'un laj xa ca'itic, hech yu'un ja' lec ti chcac'tic ti co'ntontique. Yu'un mi mu xch'ay ti co'ntontic ti smantal ti Diose ti laj xa ca'itique, mi scotol ti jch'untique, hech chquich'tic ep bendición.

²⁶"Jch'unoj", mi chijchie, mi mu jpajestic ti quetique, ti jlo'la jbatic obi. Hovil ti jch'unojelucutic ti jcu' jbatic. ²⁷Mi melel ti jch'unobjetic sc'op ti Diose, ja' ti Jtotic cu'untique, ti jc'uxubintic ti much'utic chich'ic vocole, mi me'on oloetic, mi me'on antsetic. Mu xcac'tic chisbolibtasbuclutic co'ntontic ti crixchanoetique.

Mi hech ti jpastique, hech lec chijyilucutic ti Jtotique.

Ja' sc'opilal ti mu me jt'ujtic ti much'utic ti jpastic ti muq'ue

2 Quermanotac, yu'un jch'unojbetic sc'op ti Cajvaltic Jesucristoe, ja' ti jelaven yutsil yo'ntone, hech yu'un mu me jt'ujtic ti much'utic ti jpastic ti muq'ue. ²Ac'o me jnoptic c'usi ti jpastic mi ch-ochic tal ti bu ti jtsob jbatique viniquetic cha'vo'ic, jun jc'ulej, jun me'on. Ti much'u jc'uleje, oy lec sc'u' spoc' xchi'uc oy chib oxib anillo ti sc'ob. Pasbil ti c'anal taq'uin ti yanilloe. Ti much'u me'one, poco xa sc'u' spoc' slapoj. ³Mi ja' no'ox ti jpastic ti muc' ti much'u lec sc'u' spoq'ue, hech yu'un hech chcalbetic stuc: “Oy lec naclebal li'to. Li' chanaqui ho'oti”, chcutic. Mi mu jpastic ti muc' uc ti much'u me'one, hech yu'un hech chcalbetic: “Xu' chava'i lum toi, ho'oti”, chcutic. Mi mu xcalbetic hech, repenta chcalbetic: “Mi chac'an chanaquie, naclan li' ti sts'el cacane”, chcutic. ⁴Mi hech ti jpastique, mu xtun, yu'un mu co'oluc ti jpastic ti muc'. Yu'un chopol ti c'usi ti jnoptique, hech yu'un ti hech ti jt'ujtique.

⁵Quermanotac, ti c'uxoxuc ti co'ntone, a'yo me ava'yic. Ja' t'ujbilibic yu'un ti Diose ti much'utic mu'yuc sc'ulejalic li' ti balumile. Ja' sc'ulejalic ti oy lec xch'unojel yo'ntonique. Albilic sc'opilal yu'un ti Diose ti ch-ochic yo' bu tspas mantal ti Diose. Yalaj ti Diose ti te ch-och scotol ti much'utic c'ux ti yo'ntonic ti Diose. ⁶Ti ho'oxuque

mu apasojuc ti muc' ti me'onetique. Ja' chapasic ti muc' ti jc'ulejetique ti ja' chasmozoinoxuque, ti ja' chastic'boxuc amulic ti stojol ti juezetique. ⁷Ti jc'ulejetique ja' chopol chayalboxuc ac'opilalic yu'un ti ach'unojbeic sc'op ti Cristoe.

⁸Hech ts'ibabil ti sun ti Diose: “C'ux me xava'i avecino hech chaj c'u che'el c'ux chava'i aba”, ti xchie. Ja' smantal ti ajvalil cu'untique, ja' ti Cajvaltique. Hech yu'un mi me'el ti chach'unic ti mantal avi to ti ja' tsots sc'opilale, ja' c'ux ti avo'ntonic scotolic, manchuc mi jc'ulej, manchuc mi me'on. ⁹Mi chat'ujic ti much'utic chapasic ti muq'ue, oy amulic yu'un chap'ajbeic ti smantal ti Diose. ¹⁰Manchuc mi ihu' avu'un laj ach'umbe scotol ti yan smantal ti Diose, mi chap'aj junuc, laj xa ap'aj scotol obi. ¹¹Chacalbe c'u x'elan. Hech yalajbucutic ti Diose: “Mu me xamulivajic”, xchi. “Mu me xamilvanic”, xchi. Hech yu'un mi muc xijmulivaj, mi ja' no'ox nijmilvan, laj xa jp'ajbetic smantal ti Diose obi. Yu'un mu yanticuc yajval, yu'un jun no'ox ti much'u laj yale. ¹²Hech yu'un lecuc me ti c'usi chcaltique, lecuc me ti c'usi ti jpastique yu'un che'ot yich'bucutic jc'optic ti Diose ti sventa ti laj xa yac'ucutic ti libre ti Diose. ¹³Yu'un mi mu xije'uxubinvan ti ora to, hech mu xixc'uxubinucutic ti Diose ti c'alal chijyich'bucutic jc'optic. Mi chije'uxubinvan ti ora to, hech chc'ot quich'tic c'uxubinel uc.

Ja' sc'opilal ti hovil chcaltic ti jch'unojtique mi mu xvinaj ti cabteltique

¹⁴Quermanotac, hovil chcaltic ti jch'unojtique mi mu lecuc ti c'utic

ti jpastique. “Jch'unoj”, mi chijchie, mi mu lecuc ti c'utic ti jpastique, mu xijcol. ¹⁵⁻¹⁶Mi mu'yuc sc'u' spoc' jun quermanotic, mi mu'yuc c'usi chtun yu'un tsve' chquiltic, ¿mi lec mi chcalbetic: “Batan, mu me xavich' mul. Ba sa'o ac'u' apoc', ba mac'lino aba”, mi chcutique? Mi mu'yuc c'usi chcac'betic c'usi chtun yu'un ti sventa ti sbec'tale, hovil chcaltic ti jch'unojtique. ¹⁷Hech chvinaj ti sventa ti c'utic ti jpastique mi jch'unojtique mi mu jch'unojtiquc.

¹⁸Mi chavalbun: “Ho'oti, tsots sc'opilal chava'i ti lec ti avabtele. Ho'oni, ta yutsil ti oy xch'unojel co'ntone”, mi xavutune, hech yu'un chajac'bot c'u che'el chavac'bun jq'uel ti oy xch'unojel avo'ntone mi mu'yuc ti avabtele. Ti ho'one, yu'un lec ti cabtele, hech chaq'uel ti oy xch'unojel co'ntone. ¹⁹“Jch'unoj ti jun no'ox ti Diose”, xachi. Chacuy ti ta yutsil. Hech xch'unojic uc ti xchi'iltac ti totil pucuje. Yu'un ti tsna' ti jun no'ox ti Diose ti xchi'iltac ti totil pucuje, mu yu'unuc nichim no'ox yo'ntonic. Chi'ic yu'un ti Diose. ²⁰Ho'oti, mu p'ijucot, yu'un mu xavil hovil chcaltic ti jch'unojtique mi mu'yuc ti cabtelitque. ²¹Ti jtotic Abrahamc yu'un laj yac'be smoton ti Diose, ja' ti snich'one, ja' ti Isaaque, te ti bu scajaneb smoton ti Diose, hech yu'un toj yo'nton ti Abrahamc laj yil ti Diose ti sventa ti yabtele. ²²Ava'i x'elán. Yu'un oy xch'unojel yo'nton, hech yu'un laj spas c'alal hech i'albat yu'un ti Diose. Hech ivinaj ti melec ti oy xch'unojel ti yo'ntone. ²³Hech ivinaj uc ti melec

ti sc'opilale ti ts'ibabil ti sc'op ti Diose: “Ti Abrahamc laj xch'un scotol ti chc'ot ti pasc'el ti c'utic i'albat yu'un ti Diose, hech yu'un toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose”, xchi ts'ibabil. Hech its'ibabat sc'opilal uc: “Lec laj sc'opon sbaic xchi'uc ti Diose xchi'uc ti Abrahamc”, xchi ts'ibabil.

²⁴Ava'i x'elán. Ma'uc no'ox ti sventa xch'unojel co'ntontic ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose. Ja' tsc'an uc ti lec ti c'utic ti jpastique, hech toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose. ²⁵Hech ono'ox uc ti Rahabe, ja' ti jmulavil antse. Toj yo'nton ti Rahabe laj yil ti Diose ti sventa ti yabtele. Ja' laj yic' ochel ti sna ti yabat ti Josuee. Patil laj stac batel ti yan be. ²⁶Yu'un ti cuxulucutic li' ti balumile, yu'un oy jch'uleltic, yu'un oy jbec'taltic. Ti manchuque mu cuxulucutic. Ja' no'ox hech uc yu'un chijcuxi sbatel osile, ja' tsc'an ti oy xch'unojel co'ntontic. Ja' tsc'an uc ti lec scotol ti c'utic ti jpastique. Hech chijcuxiucutic. Mi mu hechuc ti jpastique, mu xijcuxiucutic sbatel osil.

Ja' sc'opilal ti ja' tsots sc'opilal ti quetique

3 Quermanotac, mu me epuc cha'ochic ti jchanubtasvanej. Na'ic me ti ho'ontutic ti ochemuntutic ti jchanubtasvaneje, ja' más ep chc'ot yich'buntutic jc'optutic ti Diose. ²Jcotoltic oy to ep chijelavucutic. Ja' más ep chijelavucutic xchi'uc ti quetique. Mi oy much'u mi jp'eluc mu xjelav xchi'uc ti sc'ope, ja' toj ti viniquil obi. Xu' tspasc'el ti mantal scotol ti

sbec'tale. ³Nopo ava'yic ti c'u che'el chcac'betic spreno ti jca'tique, hech chixch'umbucutic jmantaltic. Manchuc mi biq'uit ti preno ti chcac'betique, ja' tsots sc'opilal yu'un hech chixch'umbucutic ti bu ti jc'an chijbate. ⁴Nopo ava'yic c'u x'elan ti barcoetique ti chanav ti ba ho'. Manchuc mi biq'uit ti spajesbile, xu' tspajes. Manchuc mi muc'ta barcoe, manchuc mi tsots chnet'at batel yu'un ti iq'ue, xu' yu'un ti yajvale yu'un oy spajesbil. Hech yu'un buc no'ox tsc'an xu' yu'un ti yajvale. ⁵Ja' no'ox hech uc ti quetique, biq'uit, pero tsoquesvan. Nopo ava'yic ti c'u che'el ch-epaj ti biq'uit c'oq'ue. Ti ora no'ox ch-epaj batel. Ti c'alal chtup' ti c'oq'ue, ep xa ilaj ti te'etique. ⁶Ja' no'ox hech uc ti quetique, ep tsoquesvan. Yu'un jtaletic ti c'utic chopol chloc' ti quetique. Mu'yuc c'usi yan ti jbec'taltic ti hech chisbolibtasucutique, ja' no'ox ti quetique. Ja' tsbolibtas scotol yantic uc ti jayib c'ac'al li' cuxulucutique. Ja' chloc' tal ti co'ntontic ti c'utic chopol chcaltique. Ja' xch'amunoj ti quetique ti pucuje yu'un ti hech chcaltique. ⁷Scotol chonetic xchi'uc c'utic xcotetic ti lum xchi'uc mutetic xchi'uc choytic, scotol abatimbilic. Scotol crixchanoetic yabatinojic. ⁸Ti quetique mi junuc mu'yuc much'u xu' chabatin. Mu xpaj cu'untic ti sbolile. Ti orachone yu'un oy veneno ti ye hech yu'un mi chisti'ucutique, chijcham ti ora. Ja' no'ox hech uc ti ho'ucutique, mi chopol ti c'utic chloc' ti quetique, ja' jmilvanej nijc'ot xa obi, yu'un ja' tsbolibtas ti crixchanoetique.

⁹Ti quetic chcalbetic voloc ti Diose, ja' ti Jtotique. Ti quetic chcucic ti much'utic co'ol crixchanoetic xchi'uc, ti co'ol hech chaj c'u che'el ti Diose. ¹⁰Jun no'ox ti quetique pero chib ti c'op ti chloq'ue. Chloc' lequil c'op xchi'uc bol c'op. Quermanotac, mu xtun mi hech ti jpastique. ¹¹Nopo ava'yic mi xu' chloc' tal cha'tos ti ho'e ti jun no'ox sat ho'. ¿Mi xu' tscap sbaic xchi'uc ti bu leque xchi'uc ti bu chi'e? ¹²Quermanotac, nopo ava'yic uc mi xu' chac' sat durazno ti manzana te'e, mi xu' chac' sat manzana ti tsits. Hech ono'ox uc ti bu lec ti ho'e, mu xloc' tal chi' te o.

**Ja' sc'opilal ti c'u x'elan
ti sp'ijil co'ntontique ti
chijyac'bucutic ti Diose**

¹³Mi p'ijoxuc, mi oy arazonic, chavaq'uc ti q'uelel ti oy sp'ijil ti avo'ntonique. Hech lec scotol ti c'utic chapasique. Hech mu xatoy abaic ti xu' avu'unique. ¹⁴Mi ja' no'ox toyol avo'nton yu'un chavac' ti q'uelel ti xu' avu'unic atuquique, mu me xacuy ti p'ijote. Mu me xacuyic ti ach'unojbeic ti sc'op ti Diose ti ja' melele. ¹⁵Mu hechuc ti sp'ijil co'ntontique ti chijyac'bucutic ti Diose. Ja' no'ox ti jpastic hech chaj c'u che'el tspas ti crixchanoetique. Ja' no'ox ti jch'untic c'usi tsc'an ti jbec'taltique. Ja' no'ox ti jch'untic uc c'usi tsc'an ti pucuje. ¹⁶Yu'un mi ja' no'ox toyol co'ntontic yu'un chcac'tic ti q'uelel ti xu' cu'untic jtuctique, hech mu xtojob cu'untic ti c'usi lec ti jpastique. Ja' no'ox chc'ot ti pasel cu'untic ti c'usi chopole. ¹⁷Ti

sp'ljil co'ntontique ti chijyac'bucutic ti Diose, ja' puru lec ti c'usi ti jpastique. Mu jc'antic pleito. Biq'uit chcac' jbatie. Ja' ti jch'untic mantal. Chijc'uxubinvan. Chijcoltavan. Toj ti jnoptic. Mu xijlo'lavan. ¹⁸Yu'un mi mu jc'antic pleitoe, ja' chcac'betie xchan ti yantique ti c'usi lec tspasic uque.

**Ja' sc'opilal ti mu me xchanic
ti c'usitic chopol tspasic
ti crixchanoetique**

4 Yu'un ti chlic pleito avu'unique, yu'un ti chlic c'op avu'unique, ¿mi ma'uc yu'un ti mu xapajesic ti sbie'tal avo'ntonique? ²Oy c'usi chac'anic. Mu x'an avu'unic. Hech yu'un chavilinta ti yane. Más chbie'taj avo'ntonic. Mu'yuc c'usi chavich'ic. Chaliquesic c'op, chacontrain abaic. Mu xataic ti c'usi tsc'an ti avo'ntonique yu'un mu xac'ambeic ti Diose. ³C'alal chac'ambeic ti Diose, mu xayac'boxuc yu'un chopol avo'ntonic, yu'un ja' chach'umbeic smantal ti abec'talique. ⁴Hech chaj c'u che'el mu junuc yo'nton ti stojol ti smalale ti antse ti chmulave, ja' no'ox hechoxuc uc ti ho'oxuque, mu junuc avo'ntonic ti stojol ti Diose. ¿Mi muc ti jcontraintic uc ti Diose mi ti jch'untic ti c'usi tsc'an ti jbec'taltique hech chaj c'u che'el tspasic ti crixchanoetique? Hech yu'un mi ja' no'ox ti jc'antic ti jch'untic ti c'usi tsc'an ti jbec'taltique hech chaj c'u che'el tspasic ti crixchanoetique, ja' yajcontra Dios chije'ot uc. ⁵Mu me jcuytic ti hovil no'ox hech chal ti sun ti Diose: “Mu jc'an

ti chavajvalin yan. Jtuc no'ox chavajvalinun”, ti xchi ti Diose. ⁶Yu'un hech tsc'an ti Diose ti chcajvalintique, hech yu'un ti Diose chijyac'bucutic yutsil co'ntontic yu'un hech xu' cu'untic chcajvalintic stuc no'ox. Hech yu'un ti hech chale: “Ho'on Diosun, ti jcontrain ti much'utic tstoy sbaique. Ja' chcaqu'uilambe yutsil yo'ntonic ti much'utic mu stoy sbaic ti jtojole”, ti xchie. ⁷Hech yu'un ac'o sventaimboxuc avo'ntonic ti Diose. Contraino ti pucuje, hech chjativ batel ti atojolic. ⁸Nopejanic tal ti stojol ti Diose hech chnopej uc ti atojolic ti Diose. Ho'oxuc ti chopol ti c'usi laj xa apasique, comesic, pasic me ti c'usi leque. Ho'oxuc ti mu junuc avo'ntonic ti stojol ti Diose, ac'o ti poquel avo'ntonic, ja' xavajvalinic stuc no'ox ti Cajvaltique. ⁹Na'ic me ti chopol ti hech laj apasique, ich'ic mul, oc'tao abaic. Ho'oxuc ti chatse'inic ti ora to, oc'anic me. Ho'oxuc ti nichim no'ox avo'ntonic ti ora to, ich'ic me mul. ¹⁰Bie'tajanic me ti stojol ti Diose, hech lec chayiloxuc.

**Ja' sc'opilal mu me xanopbe
smul avermano, xchi**

¹¹Quermanotac, mu me xanopbe abaic amulic. Ti much'u chopol chc'opoj yu'un ti yermanoe yu'un tsa'be smul ti yermanoe, ja' mu tsotsuc sc'opilal cha'i ti hech yaloj ti Diose ti “c'ux me xava'i abaic”, ti xchie. Yac'oj sba tst'uj ti bu tsots ti mantale xchi'uc ti bu mu tsotsuc ti mantale tscuy. Mi hech ti jt'ujtique, yu'un mu jch'unojticuc ti mantaletic obi. Ho'ucutic juezucutic

ti jcu y jbatíc. ¹²Jun no'ox ti much'u laj yal ti mantaletique, jun no'ox ti jueze, ja' ti Diose. Ja' xu' yu'un chiscoltaucutic, ja' xu' yu'un chac' ti ch'ayel chijbatucutique. Ti ho'ucutique imuch'ucutic ti jcu y jbatíc yu'un ti ti jsa'betíc smul yane!

**Ja' sc'opilal ti mu jna'tic mi
cuxulucutic to oc'om**

¹³A'yo ava'yic ti ho'oxuque ti hech chavalique: “Batic ti ora to o mi oc'om ti jteclum ti laj caltique. Te chijalejucutic junuc habil. Te chba chonilajucutic, te chba manilajucutic, hech ti jpastic ep canal”, xavut abaic. ¹⁴Mu xana'ic mi cuxuloxuc to oc'om. Yu'un ti ho'ucutique ja' hech chaj c'u che'el lumal toc ti ora no'ox chch'aye. Ja' no'ox hech uc ti ho'ucutique, j'oc' no'ox li'oyucutique, ti ora no'ox chijch'ay. ¹⁵Hech yu'un ja' tsc'an ti hech chavalique: “Mi tsc'an ti Diose ti cuxulucutic toe, hech ti jpastic”, xachiic. Ja' lec obi. ¹⁶Ti ho'oxuque chatoy abaic ti stojol ti Diose yu'un ti hech chachapanique. Yu'un ti hech chatoy abaique, ja' mulil. ¹⁷Ja' jmultic c'otem yu'un ti jna'tic c'usi lec ti pasel, mu hechuc ti jpastic.

**Ja' sc'opilal ti jc'ulejetique ti mu
xcolic yu'un ti staq'uinique**

5 Ti jc'ulejetique ac'o oc'uc xa, ac'o avanuc xa yu'un ta ono'ox xich'ic ep vocal. ²Hovil ti oy sc'ulejalique, c'a'em xa chil ti Diose. Hovil ti oy sc'u' spoq'uique, co'ol chil ti Diose ti bu sepbil xa yu'un chon. ³Hovil ti te busul ti staq'uinique, co'ol chil ti Diose

xchi'uc ti bu cuxiben xae yu'un mu xtunic yu'un ti Diose xchi'uc ti staq'uinique. Mu xilic ti mu'yuc stuic xchi'uc ti staq'uinique ti ch-ilatic yu'un ti Diose. Hovil ti batem ti yo'ntonic tstsob sc'ulejalic ti ora to. Ja' no'ox tscajtsobic ti svocolique ti chc'ot yich'ique c'alal mi laj sta yorail chchapanvan ti Diose. Yu'un ch-ochic ti c'oc' sbatel osil. ⁴Taca xu' chc'opoj ti staq'uine, “ho'onun staq'uininun ti yaj'abel ti cajvale ti ja' ic'ajovaj yu'une. Yu'un mu ts'acaluc laj stoj ti yaj'abtele”, xchi ti hechuque. Ti Cajvaltic Diose, ti smacojucutic jcotoltique, ya'yoj ti hech laj yalbe ti yajvale ti j'abteletique ti “mu ts'acaluc laj atojun”, xutic. ⁵Ja' batem ti yo'ntonic ti lec ch-ech'ic stuquic li' ti balumile. Ja' batem ti yo'ntonic tspasic ti c'usi tsc'an ti sbec'talique. Ja' hech chaj c'u che'el ti chitome. Ti chitome batem yo'nton tsnojes xch'ut. Hovil, mu yu'unuc hech chcuxi o. Mi ijup' leque, ja' chlic milatuc. Ja' no'ox hechic uc, hovil ti batem ti yo'ntonic ti chch'unic ti c'usi tsc'an ti sbec'talique. Mu yu'unuc hech chcuxiic sbatel osil. Ja' chlic milatuc uc. Sbatel osil ibatic o. ⁶Tstic'beic smul ti much'u mu'yuc smule. Chlic smilic. Mi jutuc mu'yuc c'usi chopol chal ti much'u chmilate.

**Ja' sc'opilal junuc me
avo'ntonic malaic ti c'usi ora
chtal ti Cajvaltique, xchi**

⁷Hech yu'un, quermanotac, junuc me avo'nton malaic ti c'usi ora chtal ti Cajvaltique. Nopo ava'yic ti c'u che'el tsmala tsatin yovol

sts'unub ti much'u ch-avolaje. Jun yo'nton tsmala yu'un sna' mi i'ech' ti yorail ti ho'e, iyijub xa ti xchobe, hech yu'un chlic sc'aj. ⁸Ja' no'ox hechoxuc uc, junuc me avo'ntonic malaic. Ac'o oyuc yip avo'ntonic yu'un po'ot xa chcha'sut tal ti Cajvaltique. ⁹Quermanotac, mu me xatic'be abaic amulic yu'un ti chavich'ic vocole, yu'un hech mu xc'ot yich'bot ac'op. Na'o me ti chtal xa ti jchapanvanej cu'untic jcotoltique. ¹⁰Quermanotac, na'ic me c'u x'elan yo'ntonic ti j'alc'opetic yu'un ti Diose, ja' ti much'utic ch'amumbil yeic ti vo'one yu'un chalbeic sc'opilal ti Cajvaltique. Lec icuch yu'unic ti vocole yu'un oy lec stsatsal yo'ntonic. Hech yu'un ja' lec ti hech ti jpastic uc. ¹¹Ti much'utic icuch yu'unic ti vocole, “nichim no'ox yo'ntonic obi”, xijchi. Ava'yojbeic sc'opilal ti Jobe ti yu'un oy stsatsal yo'nton hech yu'un icuch yu'un ti vocole. Chana'ic ti yu'un icuch yu'un ti vocole, hech yu'un patil ep i'ac'bat bendición yu'un ti Diose. Yu'un ti Diose stalel chc'uxubinvan, hech yu'un laj xc'uxubin ti snich'one, ja' ti Jobe.

¹²Quermanotac, ja' primero tsc'an chapasic avi to. Mu me much'u tsva'an rextico. Mu me xava'an ti rextico ti vinajele xchi'uc ti balumile. Tojuc me ti ac'opique. “Cuy”, mi xachie, ac'o c'otuc ti pasel avu'un. “Mu xu’”, mi xachie, meleluc me ti c'usi chavale.

Yu'un hech mu xata amul ti stojol ti Diose.

¹³Mi oy chavich'ic vocol, c'oponic ti Diose. Mi nichim no'ox avo'ntonic, q'uejinanic yu'un ti Diose. ¹⁴Mi jchameloxuc, iqu'ic tal ti ancianoetique te ti templo avu'unique. Ac'o sjaxboxuc aceite ti sventa ti Cajvaltique, ac'o sc'oponic Dios ti atojolic. ¹⁵Ti sventa ti xch'unojel yo'nton ti much'u tsc'opombe Dios ti stojol ti jchamele, hech chcol. Chcol yu'un ti Cajvaltique. Mi staoj smul ti much'u icole, ja' chch'aybat smul uc. ¹⁶Hech yu'un jamal albo abaic amulic, ti mulil ti tsc'an chastsalot chava'ie. C'opombo abaic Dios ti atojolic, hech chlamaj achamelic uc. Ti much'u toj ti yo'ntone oy yip ti sc'ope c'alal jun yo'nton tsc'opon ti Diose. Scotol xu' yu'un. ¹⁷Ti jtotic Elías ti vo'one co'ol crixchanoucitic xchi'uc. Ja' jun yo'nton laj sc'opon Dios yu'un mu me xtal ho'. Hech yu'un o'lol xchanibal habil muc xac' ho' li' ti jlumaltique. ¹⁸Lic sc'opon Dios yan vuelta hech ital yan vuelta ti ho'e ti vinajel. Hech lic yac' sat ti yovol sts'unubique.

¹⁹Quermanotac, mi oy much'u ichibaj yo'nton ti te achi'inojique, ti much'u chba sutesbe yo'ntone ²⁰ac'o sna' ti yu'un laj sutesbe yo'nton yu'un smul ti much'u oy smule, laj yac'be scomes ti be ti bu stamoje. Hech laj scolta yu'un mu ch'ayeluc chbat. Hech ep ich'ay mulil ti sventa.